

مدیریت تجهیزات پزشکی (قسمت ششم)؛

عدم به کارگیری و اسقاط

از رده خارج کردن اموالی که غیرقابل تعمیرند یا تعمیرشان به صرفه نیست با نظر کارشناس مربوطه اسقاط نامیده می‌شود.

تجهیزات پزشکی به عنوان مهم ترین اقلام مورد مصرف توسط پزشکان و گروه های وابسته پزشکی، نقش به سزایی در انجام فرآیندهای تشخیصی و درمانی دارند. استفاده از تجهیزات نوپدید و پیشرفته علاوه بر ارتقاء سرعت و دقت در انجام فرآیندهای مذکور، تسهیلات مناسب تری را به منظور ارائه خدمات به بیماران و درمان، پایش و حذف بیماری ها و ناتوانی های جسمی و روحی آنان فراهم خواهد کرد. در حالی که استفاده از تجهیزات پزشکی فرسوده و با طول عمر بالا، نتایج معکوس در پی خواهد داشت. از سوی دیگر، خرابی های مکرر، تحمیل هزینه های گزاف بابت تعمیرات و کاهش دقت وسیله نیز بر مشکلات استفاده از چنین تجهیزاتی می افزاید. با این وجود، از رده خارج کردن و اسقاط اعلام نمودن این تجهیزات با توجه به ارزش فوق العاده آنها و محدودیت منابع مالی برای تأمین دستگاه های جایگزین، چالشی برای مدیریت نگهداشت تجهیزات پزشکی در برابر مقاومت مسئولان ذی ربط خواهد بود.

در قدم اول می بایست تجهیزات پزشکی مازاد برای هر مرکز درمانی تعریفی مشخص داشته باشد، تجهیزاتی که مورد استفاده قرار ندارند و یا به زودی به یکی از روش های زیر از خدمت خارج می شوند:

- ✓ مورد استفاده مجدد قرار می گیرند
- ✓ فروخته یا اهدا می شوند
- ✓ اسقاط می شوند

استفاده مجدد تجهیزات پزشکی مازاد در سیستم، گاهی مزایای متعددی دارد، یک مزیت آشکار آن عدم خرید مجدد تجهیزات پزشکی است.

با توجه به اهمیت وحدت رویه در اعلام اسقاط تجهیزات پزشکی و فاکتورهای مهم در عملکرد صحیح و اثربخش دستگاه های پزشکی، معیارهای اسقاط تجهیزات و وسایل پزشکی را که به عنوان شاخص های کلیدی عملکرد آنها در نظر گرفته می شود می توان به شرح زیر مطرح کرد:

- **زمان کارکرد تجهیزات پزشکی:** این زمان را می توان به صورت مدت زمان کار تجهیزات پزشکی از لحظه نصب و راه اندازی تا زمان عدم استفاده از آن تعریف کرد که شامل مجموع زمان های فعالیت دستگاه در مرکز پزشکی و میزان زمان خواب دستگاه در همان مرکز بوده و حداقل آن ۱۰ سال است. از آنجایی که شرکت های تجهیزات پزشکی ۱۰ سال خدمات پس از فروش

تجهیزات پزشکی را تعهد می نمایند، لذا یکی از ملاک های تشخیص پایان زمان کارکرد، پایان یافتن دوره تعهدات خدمات پس از فروش است.

- **میزان خواب دستگاه:** در صورتی که بر اساس گزارش های فنی و سوابق تعمیراتی تجهیزات پزشکی، مدت زمان خواب دستگاه به ۵ تا ۷ درصد کارکرد آن در یک سال برسد، ادامه کارکرد آن مقرون به صرفه نبوده و می بایست برای اسقاط کردن آن تصمیم گیری شود.
- **کیفیت عملکرد:** در صورتی که وسیله پزشکی در طول مدت زمان کارکرد خود نتواند اهداف مورد نظر را برآورده نماید، می توان با توجه به نیاز موسسه پزشکی، اسقاط و وسیله مذکور را اعلام کرد.

- ✓ امضا و دستور ریاست بیمارستان و اعلام به دانشگاه و نظر دانشگاه
 - ✓ در صورتی که بیمارستان دولتی است
 - ✓ تحویل کالا به امین اموال جهت اضافه کردن به لیست اسقاط
 - ✓ اعلام لیست اسقاط و فروش از طریق مزایده اموال دولتی
- در صورت تأیید اسقاط شدن از طرف دانشگاه، به روز رسانی شناسنامه تجهیزات و تأییدیه تحویل امین اموال و انتقال به انبار اسقاط جز وظایف مهندس پزشکی است.

- هزینه‌های مربوط به تعمیرات:
 - برمبنای ۱۰ سال زمان کارکرد، به طور طبیعی سالانه سه درصد ارزش ریالی نهایی آن به عنوان سقف تعمیرات در نظر گرفته می‌شود و با رسیدن به سقف سی درصد، پس از ده سال، می‌توان نسبت به اعلام مراحل اسقاط و سیله اقدام کرد.
- ایمنی دستگاه: چنانچه ایمنی استفاده از دستگاه بر اساس اعلام سازمان قانونی و یا کمپانی سازنده، به نحو فراوانی از وضعیت ایمنی زمان تولید آن خارج شود و حتی با انجام اقدامات اصلاحی مطابق ضوابط گزارش حوادث ناگوار و فراخوانی وسایل پزشکی موردنظر کمپانی سازنده، مشکل برطرف نگردد، در این صورت می‌بایست کمپانی سازنده و شرکت نمایندگی آن را موظف به تعویض دستگاه کرد.

شیوه انجام کار

مستندات

- ✓ تکمیل فرم اسقاط توسط مسئول واحد
- ✓ تحویل گیرنده کالا
- ✓ تأیید کارشناس فنی اموال جهت اسقاط

نکته

عمر تجهیزات سرمایه‌ای

♦ سال جاری : عمر مفید دستگاه

فرآیند اسقاط و جابجایی تجهیزات پزشکی سرمایه‌ای با رعایت اصول عملکرد و ایمنی و طبق دستورالعمل خواهد بود که ظرف حداکثر سه ماه از تصویب و ابلاغ این ضابطه توسط سازمان غذا و دارو ابلاغ می‌شود. جابجایی دستگاه در صورتی که عمر آن بیش از ۵۰ درصد عمر مفید تا عمر مورد انتظار دستگاه باشد صرفاً با تأیید فنی و عملکرد دستگاه شرکت نمایندگی و یا شرکت ثالث مورد تأیید سازمان غذا و دارو (اداره کل نظارت و ارزیابی تجهیزات و ملزومات پزشکی) امکان‌پذیر خواهد بود.

منابع:

1-www.google.com

۲-برگرفته از کارگاه حضوری مدیریت تجهیزات پزشکی و کانال اعتباربخشی